

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

BAĞIL DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin başarı durumlarına ilişkin esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ne bağlı (Tıp fakültesi ve Yabancı Diller Yüksekokulu hariç) fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge 05.Ağustos 2011 tarih ve 28016 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergenin uygulanmasında;

a) Ölçme: Öğrenci başarısının gözlemlenerek gözlem sonuçlarının sayı veya sayı sembolleri ile belirlenmesidir. Öğrenci başarısı 100'lük puanla belirlenir.

b) Değerlendirme: Öğrenci puanının bir ölçütle (bağlı-mutlak) karşılaştırarak bir değer yargısına ve/veya karara varma işlemidir.

c) Bağlı değerlendirme: Öğrencilerin yarıyıl içi çalışmaları (laboratuvar, kısa sınav, ödev vb.) ile ara sınav ve yarıyıl sonu sınavı katkı paylarına göre hesaplanan ağırlıklı ortalamasını, o dersi alan diğer öğrencilerin puanlarını dikkate alarak başarı düzeyini belirleyen bir sistemdir.

d) Not: Öğrenci puanlarının bir ölçütle karşılaştırılarak varılan değer yargısı ya da karar ifadesinin göstergesi olan harf ya da sayısal değerdir.

e) Ağırlıklı Ortalama: Dönem içi değerlendirme puanının % 40'si ile yarıyıl sonu sınavının % 60'si alınarak ağırlıklı not ortalaması hesaplanır.

f) Ham Başarı Notu: 100 puan üzerinden öğrencinin bir dersten yarıyıl/yıl içi (ara sınav) ve yarıyıl/yılsonu (dönem sonu) sınav notlarından hesaplanan ağırlıklı notudur.

g) Bağlı Değerlendirme Katma Limiti (BDKL): Bağlı değerlendirmeye alınacak öğrenci başarı notlarının 100 puan üzerinden belirlenen alt sınırıdır. Bu sınır tüm birimlerde ham başarı puanı **20** olarak uygulanır. BDKL altında kalan öğrencilere doğrudan FF notu verilir. Bağlı değerlendirmeye dahil edilmezler.

ğ) Başarı Notu Alt Limiti (BNAL): Bir dersten ya da uygulamadan başarılı olmak için gerekli ham başarı notu alt sınırı **40** olarak uygulanır. Ham başarı notu alt sınırının altında kalan öğrenciler başarısız sayılır. Ancak bu öğrenciler bağlı değerlendirmeye dahil edilirler.

h) Yarıyıl/Yıl Sonu Sınavı Alt Limiti (YSSL): Bir dersten veya uygulamadan başarılı olmak için gerekli yarıyıl/yılsonu sınavı notu alt sınır değerini ifade eder. YSSL değeri **50** olarak uygulanır. 100 puan üzerinden **50'nin** altında not alan öğrenciler Tablo 2 ve Tablo 3'e göre bağlı değerlendirme sonucu geçer bir harf notu alsalar dahi DC notu verilerek başarısız sayılır. Ancak bu öğrenciler bağlı değerlendirmeye dahil edilirler.

ı) Başarı Katsayısı: Harflerle belirlenen başarı notunun 0.00 ile 4.00 aralığındaki karşılığıdır.

j) Yarıyıl/Yılsonu sınav veya bütünleme notu 50 ve üstü olmak şartıyla ham başarı notu 60 ve üstü olup Tablo 2 ve Tablo 3'e göre bağlı değerlendirme sonucu başarısız duruma düşen öğrenciler CC olarak notlandırılır.

Bağıl Değerlendirme Uygulama Esasları

MADDE 5 - Bağıl Değerlendirme uygulama esasları üç farklı yöntemle belirlenir.

1) Bağıl Değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı 10 ve altında ise;

a) Bir dersi alan öğrencilerden bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı 10 ve altında ise öğrenci otomasyon sistemi ham başarı puanını mutlak değerlendirme yaparak Tablo-1'e göre harf notuna dönüştürür.

Tablo-1

Başarı Notu	Harf Karşılığı	Anlamı	Mutlak Değerlendirme Sistemindeki Not Aralıklar
4.00	AA	Pekiyi	90-100
3.50	BA	Çok İyi	85-89
3.00	BB	İyi	75-84
2.50	CB	Orta	70-74
2.00	CC	Yeterli	60-69
1.50	DC	Başarısız	40-59
1.00	DD	Başarısız	20-39
0	FF	Başarısız	0-19
	FD	Devamsız	

b) Ek sınav, mazeret, muafiyet ve benzeri sınav sonuçlarının nota dönüştürülmesi Tablo-1'e göre yapılır.

2) Bağıl Değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı 11-29 arasında ise;

a) Öğrencilerin ham başarı puanları ders ortalaması dikkate alınarak Tablo-2'ye göre nota dönüştürülür. Bu dönüştürmede aşağıdaki adımlar izlenir:

I. Adım: Bağıl değerlendirmeye katılan öğrencilerin 100 üzerinden ham başarı puanlarının ortalaması hesaplanır.

II. Adım: Bu öğrenciler en yüksek puandan en düşük puana doğru sıralanır.

III. Adım: Hesaplanan ders ortalamasının Tablo-2'deki "Ders Ortalama Sınırları" sütununda hangi aralıkta olduğu belirlenir.

IV. Adım: Harfli not oranları sütunu altında yer alan not için belirlenen yüzde oranlarına göre, her bir harfli nota kaç öğrencinin düştüğü belirlenir. AA notundan başlayarak sıralanan listede öğrencilere not verilir.

V. Adım: Bir dersteeki öğrenci sayısı ile harfli başarı notuna karşılık gelen yüzdeler sonucu elde edilen öğrenci sayılarının toplamının eşit olmaması durumunda öğrenci lehine davranılır.

VI. Adım: Bir derste aynı başarı notuna farklı harfli not verilemez.

VII. Adım: Bir harf notuna düşen öğrenci yüzdesi 0.5 ve üstü durumlarda bir üste öteleme yapılır. Örnek: AA notuna düşen öğrenci yüzdesi 13,5 ise bu durumda %14 alınır.

Tablo-2 (AA,BA,BB,CB,CC geçer notu, DC,DD,FF başarısız notu ifade eder)

Düzye	Ortalama Sınırları	Harfli Not Oranları (% Öğrenci Sayısı)							
		AA (4)	BA (3.5)	BB (3)	CB (2.5)	CC (2)	DC (1.5)	DD (1)	FF (0)
Pekiyi	70 – 79.99	24	15.2	22.8	11.6	17.4	4.8	3.2	1
Çok iyi	62.5 - 69.99	18	14.4	21.6	12.8	19.2	7.2	4.8	2
İyi	57.5 - 62.49	14	12.8	19.2	14.4	21.6	9	6	3
Ortann üstü	52.5 - 57.49	10	11.6	17.4	14.8	22.2	12	8	4
Orta	47.5 - 52.49	7	9.6	14.4	15.2	22.8	14.4	9.6	7
Zayıf	42.5 - 47.49	4	8	12	14.8	22.2	17.4	11.6	10
Kötü	≤ 42.49	3	6	9	14.4	21.6	19.2	12.8	14

3) Bağıl Değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı 30 ve üzerinde ise;

a) Bağıl değerlendirilmeye katılan öğrencilerin ham başarı puanları ders ortalaması dikkate alınarak Tablo-3 üzerinden nota dönüştürülür. Bu dönüştürmede aşağıdaki adımlar izlenir:

I. Adım: Bağıl değerlendirilmeye hak kazanan öğrencilerin ders ortalaması bulunur:

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

X = Ders puanlarının ortalaması
 $\sum$ = Toplam
 X = Öğrenci başarı puanı

II. Adım: Dersin Standart Sapması bulunur:

$$S = \frac{1}{N} \sqrt{N(\sum X^2) - (\sum X)^2}$$

S = Standart sapma

N = Dersteki öğrenci mevcudu (bağıl değerlendirilmeye katılacak öğrenci sayısı)

X = Öğrenci başarı puanı

$\sum$ = Toplam

$\sum X^2$ = Bağıl değerlendirilmeye katılan öğrenci başarı puanlarının karelerinin toplamı

$(\sum X)^2$ = Bağıl değerlendirilmeye katılan öğrenci başarı puanlarının toplamlarının karesi

III. Adım: Önce her bir öğrencinin Z puanı hesaplanır. Z puanı hesaplamada aşağıdaki formül kullanılır:

$$Z = \frac{X - \bar{X}}{S}$$

Z = Bir öğrencinin Z puanı

X = Öğrencinin ham başarı puanı

$\bar{X}$ = Ders başarı ortalaması

S = Standart sapma

IV. Adım: Z puanları aşağıdaki formül kullanılarak T puanına dönüştürülür:

$$T = 50 + 10 (Z)$$

T = Öğrenci T puanı

Z = Öğrencinin Z puanı (III. Adımda hesaplanan puan)

V. Adım: Her bir öğrencinin T puanı hesaplandıktan sonra Tablo 3'e göre harf notu belirlenir.

Tablo – 3 (AA,BA,BB,CB,CC geçer notu, DC,DD,FF başarısız notu ifade eder)

Sınıf Düzeyi	Sınıfın Ortalama Not Ağırlığı	Bağlı Notların T notu cinsinden Sınıf Değerleri							
		AA (4)	BA (3.5)	BB (3)	CB (2.5)	CC (2)	DC (1.5)	DD (1)	FF (0)
Pekiyi	>70 ≤ 79.99	≥ 59	54-58.99	49-53.99	44-48.99	39-43.99	34-38.99	29-33.99	< 29
Çok İyi	>62.5 ≤ 69.99	≥ 61	56-60.99	51-55.99	46-50.99	41-45.99	36-40.99	31-35.99	< 31
İyi	>57.5 ≤ 62.49	≥ 63	58-62.99	53-57.99	48-52.9	43-47.99	38-42.99	33-37.99	< 33
Ortanın Üstü	>52.5 ≤ 57.49	≥ 65	60-64.99	55-59.99	50-54.99	45-49.99	40-44.99	35-39.99	< 35
Orta	>47.5 ≤ 52.49	≥ 67	62-66.99	57-61.99	52-56.99	47-51.99	42-46.99	37-41.99	< 37
Zayıf	>42.5 ≤ 47.49	≥ 69	64-68.99	59-63.99	54-58.99	49-53.99	44-48.99	39-43.99	< 39
Kötü	< 42.49	≥ 71	66-70.99	61-65.99	56-60.99	51-55.99	46-50.99	41-45.99	< 41

b) BDKL koşulunu sağlayan ama YSSL ve Başarı Notu Alt Limitini (BNAL) aşamayan öğrencilere doğrudan FF verilir ve ders ortalamasına dahil edilir.

5) Staj, öğretmenlik uygulaması, dönem projesi, bitirme projesi, bitirme tezi, seminer dersi ve benzeri derslerde bağlı değerlendirme sistemi kullanılmaz.

6) Dersin başarı not ortalamasının 80 ve üstü olduğu durumda öğrenciler Tablo-1'e göre değerlendirilirler.

MADDE 6- Bütünleme sınav sonucunda oluşacak başarı harf notları, Yarıyıl/Yılsonu sınavı sonucunda oluşan harf not aralıkları dikkate alınarak hesaplanır. Yarıyıl/Yılsonu sınavı sonucunda sınıf/gruptaki bütün öğrencilerin başarısız olması durumunda ise bütünleme sınavında mutlak değerlendirme uygulanır.

Yürürlük

MADDE 7- Bu Yönerge Ondokuz Mayıs Üniversitesi Senatosunda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 8- Bu Yönerge hükümlerini Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönergenin Yürürlüğe Girdiği Üniversite Senatosunun	
Tarihi	Sayı
31.07.2013	2013/193
Değişiklik Yapılan Yönergenin Yürürlüğe Girdiği Üniversite Senatosunun	
Tarihi	Sayı
19.12.2013	2013/296
22.05.2014	2014/135
18.12.2014	2014/336
14.12.2017	2017/332